

de yderligere Midler, der stilledes til Raadighed, og nu kan den ærede Minister ikke bære det Ansvar, at Fattigdom, Forbrudelser og fligt breder sig, paa Grund af, at Jødemidler ere for billige, til Dels rigtignok paa Grund af, at man kaster sig over en Brændevinsdrif efter at have medvirket til, at vi fik Skatten. Ministeren mener altsaa, at vi ved en ny Skat bedst modarbejde alle de onde Tendenser i Folket. Jeg har nu altid troet, at det bedste Middel til at modarbejde fligt, var at skabe Mulighed for nyttigt og godt Arbejde for den store Del af Befolkningen, for gode, billige og sunde Boliger, for billige Jødemidler, for aandelig Udvikling og alt, hvad deraf følger, den ærede Minister mener, at Skatter og stadig tungere Skatter er det bedste Middel. Det er altsaa væsentlig etiske Grunde, der bevæge Ministeren. Jeg vil da sige den ærede Minister, at med Hensyn til Drikkeriet her i Landet, da har jeg ganske vist hørt gamle Jomfruer forargre sig over, at unge Mursvende paa en solhed Dag have druffet 20 Baiere, medens de arbejdede. Det er meget forfæstligt, men jeg tror, at de gamle Jomfruer kunde paa samme Tid have set unge Mennesker, der vare helbigere stillede i Samfundet end Mursvende, som have druffet 20 Glas hed Vin uden at arbejde, og selv om det ikke var varmt. Jeg ved ikke, om den ærede Minister drikker Snaps, jeg gør det nu ikke, men jeg kan ikke nægte, at gaar jeg ud paa en Dags Arbejde fra mit Hjem, selv om det er for Fornøjelse, paa Sagt, og jeg kun har et Stykke Brød med en Skive Ost eller et Stykke Flæsk hos mig, saa fylder jeg det ikke gerne ned med Vand alene, jeg lætter Pris paa en Snaps, og jeg tror, at de fleste, der have det som jeg, gøre det samme. Men saa synes jeg, at jeg kan begribe, at de Folk, som til daglig have kun saadan Føde, ogsaa kunne trænge til en Snaps, og i hvert Tilfælde vil jeg spørge den ærede Minister, om han ikke erindrer fra vore Forældres eller Bedsteforældres Tid, at i de dannede Klasser var Drikkeriet den Gang en temmelig almindelig selskabelig Fornøjelse. Jeg tror egentlig ikke, at man behøver at gaa længere end til Litteraturen i den Tid, hvis første eller smukkeste Ydelser vare de bekendte Drikkeviser. I de dannede Klasser har det Forhold forandret sig, man finder det ikke absolut nødvendigt, at hæderlige Borgere lade sig følge hjem om Aftenen eller endogsaa en Gang imellem komme paa Stigen, det bruges ikke længere. Det, der har bevirket det, er, at den større Kultur og mere udbredte Interesser for aandelige Anliggen-

der lidt efter lidt arbejder sig frem, efterhaanden som selve de velhavende Folk stige i Udvikling og Dannelse, hentes selvfølgelig Drikkeriet, og samtidig hæver sig ogsaa de andre Klasser, thi det er noget af det, vi mest bør lægge Mærke til, at Kampen mod Drikkeriet kommer fra neden, det er slet ikke fra oven; vi have Afholdsbevægelsen, den smukkeste Bevægelse i Landet, der har kæmpet sig frem trods Autoriteter, man kan sige trods Kirken, trods Haan, og nu er en Magt, der inslurerer paa vore sødelige Tilstande. Jeg kan ikke nægte, at jeg finder det forargeligt, om det er de Klasser af Samfundet, som ikke alene have deres daglige Brød, men som saa at sige hver Dag kunne sætte sig til et velbesat Bord, selv om de hverken drikke Snaps eller Vin eller Ol, om det er dem, der bære Kravet frem om at faa Stat paa det, som den arbejdende Befolkning anser og vel til Dels i mange Tilfælde maa anse for en Fornødenhed: paa Brændevin. Jeg kan ikke tænke mig noget mere forargeligt end det, som vistnok alle de Herrer have oplevet, at se Folk af de velstillede Klasser sidde ved et rigt besat Bord, spise i fuldt Maal ved et Bord, som dækkes hver Dag godt og rigeligt for dem, og ofte tillige meget rigeligt med Vin, og medens de skulle det ene Glas Vin ned efter det andet, konversere de om vore politiske Forhold, blandt andet ogsaa om det forargelige i, at hele Arbejderklassen bruger denne forfærdelige Masse Brændevin og Ol. Det er vist hændet de fleste at være Vidne til fligt, og sikkert er det, at det dog særlig er i de højere Klasser, at Kravet om en Brændevinsstat kommer frem. Det er af Sædelighedshensyn, at Ministeren vil have denne Lov gennemført; han kan ikke bære Ansvar! Ja, jeg vil spørge den ærede Minister, om han dog egentlig talt ikke mener, at der inden for Arbejderklassen findes en lige saa stor Trang til Hygge og Velvære i Hjemmet som i de helbigere stillede Klasser, om han ikke tror, at der inden for Arbejderklassen findes en lige saa stor Trang til at stærme Hjemmet mod Fattigdom, til at stærme det mod de Ulykker, der følge af Mangel paa Sparommelighed, af Udstejlsler med Hensyn til Mad og Drikke, i lige saa fuldt Maal som inden for de velstillede Klasser, og om han ikke tror, at der inden for Arbejderklassen findes en lige saa oprigtig, lige saa inderlig og kærlig Støtte mellem Egtesæller for at stærme Hjemmet og Børnene og lede dem frem, saaledes at de med Tiden kunne modstaa de Fristelser, som de ere udsatte for paa Grund af Fattigdom og paa Grund af Bansteligbederne ved at kæmpe sig frem. Jeg tror,